

REFERAT DE APROBARE

a proiectului de Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Justiției, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr.1973/C/2022

La data de 19 decembrie 2022, a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1218, Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public (denumită în continuare Legea nr. 361/2022) prin care România, în calitate de stat membru, a transpus în legislația națională Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii.

Transpunerea directivei constituie și Jalonul 430 din Planul Național de Redresare și Reziliență.

Având în vedere că Directiva prevede obligația statelor membre de a se asigura că entitățile juridice din sectorul public și sectorul privat stabilesc canale și proceduri interne adecvate pentru primirea și soluționarea raportărilor, art. 9 alin. (1) din Legea nr. 361/2022 instituie obligația pentru angajator, fie el autoritate sau instituție publică, sau orice altă persoană juridică de drept public și persoană juridică de drept privat care are cel puțin 50 de angajați de a crea canale interne de raportare, dar și asigurarea unor mijloace de protecție a avertizorilor care apelează la această modalitate de raportare.

De asemenea, dispozițiile art. 10 alin. (1) din același act normativ reglementează conținutul procedurilor privind raportarea internă și de efectuare de acțiuni subsecvente stabilind, printre altele, obligația pentru angajator de a desemna un compartiment cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții. Articolul enunțat anterior, distinct de obligația de desemnare și prevederea atribuțiilor acestui compartiment, stabilește, în mod corelativ, și garanțiile care să asigure protecția avertizorului în interes public.

Astfel, dat fiind faptul că dispozițiile legale prevăzute mai sus reclamă stabilirea de măsuri sau reguli subsecvente care să asigure corecta aplicare a acestora, precum și organizarea corespunzătoare a procedurii de raportare internă, de soluționare și întreprindere de acțiuni subsecvente, legiuitorul primar a delegat, în temeiul art. 33 din Legea nr. 361/2022, conducătorilor autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în implementarea legii obligația elaborării, sau după caz, a revizuirii, în conformitate cu dispozițiile legii, a procedurilor interne aplicabile.

De asemenea, având în vedere că Directiva prevede obligația statelor membre de a institui canale externe de raportare independente și autonome pentru primirea și tratarea

MINISTERUL JUSTIȚIEI

informațiilor referitoare la încălcări prin desemnarea de autorități competente pentru a primi raportări, pentru a oferi feedback și pentru a întreprinde acțiuni subsecvente raportărilor, art. 3 pct. 15 și art. 12 și urm. din Legea nr. 361/2022 desemnează Agenția Națională de Integritate ca autoritate competentă în sensul celor de mai sus. Cu toate acestea, în considerarea legislației specifice, este recunoscută calitatea de autorități competente celorlalte canale externe (cum este cazul, spre exemplu, al Autorității de Supraveghere Financiară, Consiliului Concurenței și Băncii Naționale a României), dar și posibilitatea pentru Agenția Națională de Integritate de a transmite raportările, în funcție de obiectul acestora, spre competentă soluționare, către alte autorități. Astfel, în funcție de obiectul raportării externe, inclusiv Ministerul Justiției devine canal extern de raportare pentru aspectele ce intră sub incidența competenței sale.

De altfel, dispozițiile art. 13 alin. (4) din Legea nr. 361/2022 prevăd că modalitățile efective de aducere la îndeplinire a drepturilor și obligațiilor prevăzute de actul normativ pentru autoritățile care sunt canale externe se stabilesc prin acte ale autorităților competente.

Prezentăm în cele ce urmează principalele soluții legislative preconizate prin proiectul de **Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Justiției, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1973/C/2022:**

- se prevede desemnarea Direcției Corpul de control al ministrului, ținând cont de atribuțiile acestei direcții de verificare prealabilă și control, în calitate de Compartiment cu atribuții privind primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor interne și externe. În acest sens, proiectul propune introducerea la Capitolul II al Titlul VIII a unui nou articol, articolul 111¹, prin care sunt modificate și completate, în mod corespunzător, atribuțiile acestei direcții, atât din perspectiva competențelor, cât și a necesității de asigurare a garanțiilor de protecție a avertizorilor în interes public, dar și a regimului juridic al raportărilor, inclusiv din perspectiva primirii, înregistrării, soluționării, întreprinderii de acțiuni subsecvente și a perioadei de păstrare;
- în ceea ce privește procedura de raportare și de efectuare de acțiuni subsecvente în temeiul Legii nr. 361/2022, în vederea asigurării unității legislative, impuse de dispozițiile Legii nr. 24/2000, prezentul ordin stabilește că acest aspect urmează a fi reglementat în cadrul *Metodologiei privind verificarea prealabilă a sesizărilor, realizarea activității de control și efectuarea altor proceduri prevăzute de lege de către Direcția Corpul de control al ministrului*, aprobată prin ordin al ministrului justiției;
- în considerarea obligațiilor de transparență impuse de art. 10 alin. (1) lit. h) și de art. 10 alin. (2) din Legea nr. 361/2022 care prevăd că „(1) Procedurile de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente trebuie să cuprindă următoarele elemente (...) g) obligația de a furniza informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene; (...) (2) Persoana desemnată, precum și mijloacele de raportare trebuie aduse la cunoștința fiecărui angajat, prin afișare pe pagina de internet a instituției și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil. Angajatorul trebuie să se asigure că, în orice moment, cel puțin un mijloc de raportare este accesibil.”, proiectul propune introducerea de noi atribuții atât pentru Direcția Corpul de control al ministrului, cât și pentru Direcția tehnologia informației și Direcția programe europene.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de ordin **pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Justiției, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1973/C/2022**, pe care vă adresăm rugămintea de a-l aproba.